

Сергій Миколайович Калініченко,
кандидат економічних наук, доцент,
ORCID 0000-0003-3958-4763,
e-mail: red.edit.10@gmail.com,

ДНП «Центр Тестування» МОЗ України, м. Київ

ІНТЕГРАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ З МЕХАНІЗМАМИ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Вступ. Управління основними активами відіграє ключову роль в успіху бізнесу в різних галузях. Воно охоплює систематичне управління матеріальними активами, такими як майно, обладнання та інфраструктура, протягом усього їхнього життєвого циклу, від придбання до вибуття.

Ефективне управління основними активами забезпечує оптимальне використання, обслуговування та відстеження цих активів, сприяючи підвищенню операційної ефективності, контролю витрат та дотриманню нормативних вимог. Розуміння сфери застосування управління основними активами передбачає визнання його широкого застосування в різних організаційних функціях, включаючи фінанси, операції та закупівлі. Це передбачає стратегії ідентифікації, категоризації, оцінки та моніторингу основних активів для підтримки прийняття обґрунтованих рішень та зменшення ризиків.

Інтегруючи практики управління основними активами у свою діяльність, підприємства можуть підвищити ефективність активів, максимізувати рентабельність інвестицій та підтримувати конкурентну перевагу в сучасному динамічному бізнес-середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інтеграції стратегічного управління з механізмами відтворення основних виробничих фондів у сільському господарстві привертає все більшу увагу науковців як в Україні, так і за кордоном. У дослідженнях таких учених, як П. Саблук, Ю. Лупенко, Л. Шинкарук, І. Прокопа, О. Шубравський, а також О. Гуцалюк, Г. Мойрер, Р. Чемберс, Е. Шміц, Д. Блендфорд розглядаються різні аспекти стратегічного оновлення основних фондів у аграрному секторі. Зокрема, акцент робиться на інвестиційній привабливості агросфери, важливості стратегічного планування оновлення техніко-технологічної бази, посиленні державного регулювання та впровадженні інноваційних підходів до управління виробничими ресурсами.

В умовах економічної нестабільності, обмеженого доступу до довгострокових інвестицій і високого рівня зношеності основних засобів, актуальність стратегічно обґрунтованої інтеграції управлін-

ських рішень із механізмами їх відтворення суттєво зростає. Такий підхід дозволяє не лише системно модернізувати виробничу інфраструктуру, а й підвищити ефективність аграрного виробництва, забезпечити стаке оновлення техніко-економічного потенціалу підприємств і зміцнити їх конкурентоспроможність.

Мета статті. Дослідити напрями інтеграції стратегічного управління із фінансово-економічними та організаційними механізмами відтворення основних виробничих фондів з метою підвищення ефективності управлінських рішень у сільському господарстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основні засоби охоплюють різноманітний спектр матеріальних ресурсів, життєво важливих для бізнес-операцій, кожен з яких відіграє окрему роль у сприянні організаційній діяльності та досягненні стратегічних цілей.

До поширених типів основних засобів належать основні засоби, устаткування та обладнання (ОЗУ), які охоплюють землю, будівлі, машини, транспортні засоби та меблі. Ці активи слугують основою виробничих процесів, забезпечуючи інфраструктуру та інструменти, необхідні для виробництва, розподілу та надання послуг. Крім того, основні засоби можуть включати нематеріальні активи, такі як патенти, авторські права та програмне забезпечення, які сприяють інноваціям, репутації бренду та конкурентним перевагам.

Ефективне управління цими активами передбачає оптимізацію їх використання, обслуговування та амортизації для підтримки отримання доходів, контролю витрат та дотримання нормативних вимог. Розуміючи роль різних типів основних засобів у бізнес-операціях, організації можуть визначати пріоритети інвестицій, ефективно розподіляти ресурси та підтримувати довгострокове зростання та прибутковість, узгоджуючи це з загальною темою управління основними активами та його важливістю для стратегій успіху.

Аналіз динаміки вартості основних засобів і капітальних інвестицій у сільському господарстві за період 2012–2023 років (табл. 1) дозволяє виявити

Таблиця 1

**Динаміка вартості основних засобів та капітальних інвестицій
у сільському господарстві за 2012-2023 роки**

Роки	Вартість основних засобів у сільському господарстві, млн грн	Коефіцієнт оновлення основних фондів у сільському господарстві, %	Капітальні інвестиції у сільську місцевість. Економіка, млн грн	Капітальні інвестиції у сільське господарство у структурі загальних капітальних інвестицій, %
2012	99232	13,45	27261	11,20
2013	148181	13,38	29505	11,25
2014	197129	10,30	29749	11,84
2015	210169	9,91	30155	11,04
2016	278337	7,55	32155	9,24
2017	341622	13,13	64243	14,33
2018	407146	13,70	68104	11,77
2019	469383	11,12	59130	9,48
2020	540463	8,40	50680	9,97
2021	595909	5,81	69950	10,38
2022	564608	5,38	51439	12,56
2023	569224	5,46	50849	12,56

Побудовано на основі [9-10].

ключові тенденції щодо відтворення матеріально-технічної бази аграрного сектору. Протягом зазначеного періоду спостерігається поступове зростання залишкової вартості основних засобів, що свідчить про певну модернізацію та оновлення техніко-технологічного забезпечення аграрних підприємств. Разом із цим, капітальні інвестиції мали нестійкий характер, із різкими коливаннями, зумовленими як загальноекономічною ситуацією в країні, так і специфікою сезонності в сільському господарстві. Найбільші обсяги капіталовкладень спостерігалися в періоди сприятливої макроекономічної кон'юнктури, посилення державної підтримки або за умов активізації зовнішніх інвесторів.

Зіставлення динаміки обох показників дозволяє зробити висновки щодо ефективності реалізації стратегічних рішень, спрямованих на оновлення основного капіталу. Це підкреслює необхідність інтеграції стратегічного управління з фінансовими та інвестиційними механізмами, що сприятиме не лише технічному оновленню, але й забезпеченню сталого розвитку підприємств агросектору.

Стратегічне управління в сільському господарстві охоплює формулювання, впровадження та оцінку рішень, які допомагають сільськогосподарським підприємствам та агробізнесу досягати довгострокових цілей, що дозволяє господарствам підтримувати виробництво, ефективно управляти ресурсами та адаптуватися до змінних ринкових умов та факторів навколишнього середовища [3].

Інтеграція стратегічного управління з механізмами відтворення основних виробничих фондів (ОВФ) у сільському господарстві є критично важливим фактором забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності аграрних підприємств [4]. Основні виробничі фонди, що включають в себе будівлі, споруди, машини, обладнання, транспортні засоби та інші матеріальні активи, відіграють ключову роль у виробничому процесі. Їх своєчасне онов-

лення та ефективне використання є запорукою високої продуктивності, зниження собівартості продукції та підвищення рентабельності.

Стратегічне управління, в свою чергу, передбачає розробку та реалізацію довгострокових планів розвитку підприємства, враховуючи зміни зовнішнього середовища, конкурентні переваги та наявні ресурси. Інтеграція цих двох аспектів дозволяє сільськогосподарським підприємствам більш ефективно планувати інвестиції у відтворення ОВФ, визначати пріоритетні напрямки оновлення, обирати оптимальні джерела фінансування та забезпечувати контроль за використанням ресурсів [2].

Наприклад, стратегічне управління може передбачати перехід до більш інтенсивних технологій виробництва, що потребує закупівлі сучасного високопродуктивного обладнання. У такому випадку, механізми відтворення ОВФ повинні бути спрямовані на забезпечення своєчасного придбання та введення в експлуатацію необхідної техніки. Це може включати в себе лізинг, кредитування, залучення інвестицій або використання власних коштів підприємства.

Стан основних фондів формується у процесі їх відтворення, вибором форм відшкодування зносу, методів та темпів оновлення основних фондів, а також ефективністю їх використання. Основні фонди організацій характеризуються тривалим періодом експлуатації, тому питання стратегічного планування відтворювальних процесів мають першорядну значимість. Помилки та недалекоглядність у цій сфері призводять до падіння конкурентоспроможності, а часто й до банкрутства організації. Під час розробки стратегічного плану відтворення ОВФ організації необхідне використання ефективних методик підтримки прийняття рішень як на заданий плановий період, так і у разі несподіваної зміни розрахованих планових значень.

У табл. 2 узагальнено ключові типи відтворення основних виробничих фондів (ОВФ), які використовуються в аграрному секторі. Враховано їхні сутнісні характеристики, практичні інструменти реалізації та очікувані результати. Залежно від обраної стратегії підприємство може зосередин

тися як на підтримці існуючих потужностей (просте відтворення), так і на їх оновленні чи розширенні. Важливу роль у цьому процесі відіграють як внутрішні ресурси, так і зовнішні форми підтримки, включаючи державні програми та фінансові інструменти.

Таблиця 2

Основні механізми відтворення основних виробничих фондів у сільському господарстві

Тип відтворення	Суть механізму	Інструменти реалізації	Очікувані результати
Просте відтворення	Заміна зношеного обладнання без розширення	Амортизаційні відрахування, внутрішні інвестиції	Підтримка потужностей на існуючому рівні
Розширене відтворення	Оновлення + збільшення потужностей	Зовнішнє фінансування, держпрограми, лізинг	Підвищення продуктивності, зростання обсягів
Технічне переоснащення	Заміна застарілої техніки на сучасну	Державна підтримка, гранти, інноваційні інвестиції	Енергоефективність, зниження витрат
Реконструкція	Перепланування/модернізація будівель та споруд	Проектне фінансування, підтримка з держфондів	Продовження строку експлуатації фондів

Побудовано на основі [5].

Питання відтворення основних фондів у перспективі стратегічного управління вимагає не тільки збереження їх корисності, а й збільшення. Це неминує призводить до підвищення вартості та придбання нових основних фондів, тобто до реалізації розширеного відтворення.

Найбільш значущими для розширеного відтворення основних фондів у рамках стратегічного управління є такі елементи, як вимоги загальної стратегії підприємства, потенційні можливості конкурентів, досягнення у сфері виробництва засобів виробництва, зміна вимог до якості продукту підприємства, зміна системи оподаткування. У сучасних економічних умовах стратегічне управління відтворенням основних фондів слід також розуміти як запровадження інновацій, причому цей процес вимагатиме вирішення важливих завдань на кожному з етапів - підготовчому, основному та заключному [7].

Можливості розширеного відтворення є основою і водночас наслідком стратегічного управління, і це одночасно врівноважується реалізацією простого відтворення. Це призводить до необхідності застосування системного підходу як для вивчення, так і для планування відтворення основних фондів. Стратегічний план відтворення основних виробничих фондів підприємства є складовою стратегічного

плану розвитку підприємства та розробляється одночасно з ним.

Центральним місцем при розробці стратегічного плану відтворення ОВФ підприємства у натуральній формі є вибір варіанта відтворення ОВФ, що забезпечує наявність у необхідний час у певному місці засобів праці з такими споживчими властивостями, які відповідають ринковим потребам у кількісних та якісних параметрах конкретного продукту або забезпечує достатню для виробництва продукції величину виробничої потужності.

Важливим аспектом є також вибір оптимальних методів відтворення ОВФ. Це може бути як повна заміна застарілого обладнання, так і його модернізація або капітальний ремонт. Вибір залежить від технічного стану ОВФ, економічної доцільності та стратегічних цілей підприємства. Наприклад, якщо трактор відпрацював значний термін, але його основні вузли та агрегати знаходяться в задовільному стані, може бути економічно вигідніше провести його капітальний ремонт, ніж купувати новий. З іншого боку, якщо мова йде про морально застаріле обладнання, яке не відповідає сучасним вимогам, його заміна на більш сучасне може значно підвищити продуктивність та знизити витрати.

Таблиця 3

Інтеграція механізмів відтворення фондів у стратегічне управління аграрним підприємством

Компонент стратегічного управління	Зміст / Фокус	Як враховуються механізми відтворення	Очікуваний ефект
Стратегічне планування	Визначення довгострокових цілей	План інвестицій у відтворення ОВФ, технічні стратегії	Рациональний розподіл ресурсів
Управління ризиками	Ідентифікація загроз	Прогнозування зносу, резерви під оновлення техніки	Зменшення аварій та втрат
Інноваційне управління	Впровадження нових технологій	Інтеграція технічних інновацій в ОВФ	Зростання ефективності
Фінансове управління	Оптимізація витрат та інвестицій	Враховування потреб у капітальних вкладеннях	Забезпечення платоспроможності

Побудовано на основі [1; 6; 8].

Для успішної інтеграції стратегічного управління з механізмами відтворення ОВФ необхідно враховувати ряд факторів, зокрема:

аналіз ринку та прогнозування попиту на сільськогосподарську продукцію, що дозволяє визначити оптимальні обсяги виробництва та необхідний рівень технічного забезпечення;

оцінка технічного стану ОВФ та визначення потреби в їх оновленні. Це передбачає проведення технічного аудиту, аналіз зносу та морального старіння обладнання;

розробка фінансового плану відтворення ОВФ, що включає в себе визначення джерел фінансування, розрахунок економічної ефективності інвестицій та оцінку ризиків;

забезпечення кваліфікованим персоналом для обслуговування та ремонту ОВФ – навчання та підвищення кваліфікації працівників, а також залучення зовнішніх спеціалістів;

впровадження системи моніторингу та контролю за використанням ОВФ, що дозволяє своєчасно виявляти та усувати недоліки в їх роботі, а також забезпечувати ефективне використання ресурсів.

В Україні, інтеграція стратегічного управління з механізмами відтворення ОВФ у сільському господарстві є особливо актуальною у зв'язку з необхідністю підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на світовому ринку. Підтримка держави у вигляді пільгового кредитування, компенсації частини вартості сільськогосподарської техніки та інших заходів стимулювання інвестицій у відтворення ОВФ може значно сприяти вирішенню цієї проблеми. Державні програми підтримки аграріїв, такі як часткова компенсація вартості придбаної сільгосптехніки вітчизняного виробництва, стимулюють оновлення машинно-тракторного парку та впровадження сучасних технологій [7].

Інноваційні технології, зокрема Інтернет речей (IoT), відкривають нові можливості для стратегічного управління основними виробничими фондами в сільському господарстві. Завдяки датчикам, встановленим на сільськогосподарську техніку, зерносховища, тепличні комплекси тощо, аграрні підприємства можуть в реальному часі контролювати стан та ефективність обладнання, планувати обслуговування і оптимізувати використання ресурсів. Це дозволяє значно підвищити ефективність відтворення основних засобів, мінімізувати простой, знизити витрати на ремонт і продовжити життєвий цикл техніки, що є ключовим чинником сталого розвитку підприємства.

Прийняття стратегічних рішень в управлінні основними засобами передбачає ретельну оцінку загальної вартості володіння та узгодження стратегій щодо активів з бізнес-цілями. Продумане планування та аналіз можуть призвести до більш обґрунтованого прийняття рішень та оптимізувати загальну продуктивність активів.

Оцінка загальної вартості володіння Total Cost of Ownership (TCO) має вирішальне значення для прийняття обґрунтованих рішень з управління активами, які оптимізують цінність та мінімізують витрати протягом усього життєвого циклу активу. Аналіз TCO виходить за рамки початкової вартості придбання активу та охоплює всі пов'язані з цим витрати, включаючи технічне обслуговування, експлуатаційні витрати, амортизацію та витрати на утилізацію.

Оцінюючи повну вартість життєвого циклу активів, організації можуть проводити точніші порівняння між різними варіантами активів, визначати можливості для економії коштів та визначати пріоритети інвестицій на основі їхньої довгострокової вартості. Крім того, аналіз TCO дозволяє організаціям враховувати такі фактори, як надійність, ефективність та стійкість, під час вибору активів, що призводить до кращої продуктивності активів та загальної операційної ефективності. Більше того, розуміючи повний вплив вартості володіння активами, організації можуть розробляти проактивні стратегії технічного обслуговування, укладати вигідні контракти та оптимізувати використання активів, щоб мінімізувати загальні витрати з часом. Зрештою, оцінка загальної вартості володіння активами (TCO) дає організаціям змогу приймати стратегічні рішення щодо управління активами, які відповідають їхнім фінансовим цілям, підвищують продуктивність і сприяють сталому зростанню, що ідеально відповідає темі управління основними активами та його важливості для стратегій успіху.

Узгодження управління основними активами з бізнес-цілями є важливим для організацій, щоб оптимізувати використання активів, мінімізувати витрати та досягти загального успіху. Це узгодження передбачає забезпечення того, щоб придбання, обслуговування та утилізація основних активів відповідали стратегічним цілям та пріоритетам організації. Якщо бізнес-метою є підвищення операційної ефективності, стратегії управління основними активами можуть зосереджуватися на оптимізації використання активів, скороченні простоїв шляхом профілактичного обслуговування та інвестуванні в технологічні оновлення для підвищення продуктивності.

Так само, якщо метою є зниження витрат, зусилля з управління активами можуть зосереджуватися на визначенні можливостей для економії коштів, перегляді контрактів з постачальниками або утилізації недовикористаних активів. Узгоджуючи управління та відтворення основними активами з бізнес-цілями, організації можуть максимізувати цінність своїх інвестицій в активи, підвищити конкурентоспроможність та досягти сталого зростання в сучасному динамічному бізнес-середовищі. Це узгодження підкреслює важливість інтеграції практик управління основними активами в ширші процеси стратегічного планування, забезпечуючи відповід-

ність рішень щодо активів загальним цілям та пріоритетам організації.

Висновки. Інтеграція стратегічного управління з механізмами відтворення ключових виробничих активів у сільському господарстві є важливою для забезпечення сталого розвитку сільськогосподарських підприємств, конкурентоспроможності та довгострокової прибутковості. Ця інтеграція передбачає узгодження стратегічного планування та управління ресурсами з інвестуванням та оновленням основних засобів, таких як машини, обладнання та інфраструктура, що мають вирішальне значення для сільськогосподарського виробництва.

Важливим аспектом є також розробка чіткої стратегії фінансування відтворення основних засобів. Це може включати залучення кредитних ресурсів, використання лізингових схем або формування власних інвестиційних фондів. Крім того, інтеграція стратегічного управління з відтворенням основних засобів вимагає постійного моніторингу та оцінки ефективності інвестицій. Необхідно аналізувати вплив оновлення техніки на продуктивність праці, собівартість продукції та загальну прибутковість підприємства.

Література

1. Бержанірі І. А., Кірдан О. П., Станіславчук Н. О. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів підприємства. *Економічні горизонти*. 2018. № 4(7). С. 48–56. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.4\(7\).2018.161721](https://doi.org/10.31499/2616-5236.4(7).2018.161721).
2. Биба В. Теоретичні основи стратегічного управління сільським господарством. *Economic Analysis*. 2024. Т. 34, № 2. С. 498–505.
3. Готь О. Я., Бондаренко С. М. Стратегія підприємства як чинник його конкурентоспроможності. *Ефективна економіка*. 2017. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5660>.
4. Зашіпас М. С., Біляк Т. О. Проблеми відтворення основних засобів підприємства. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/157.pdf>.
5. Кулакова С. Ю., Кордубан А. С. Теоретичні основи відтворення основних фондів підприємства у сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2015. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4134>.
6. Пономаренко І. М. Сутність відтворення основних засобів підприємства. 2016. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/163-1.pdf>.
7. Русан В. М. Стан та шляхи оновлення основних засобів в аграрному секторі (аналітичний огляд, 2020). Національний інститут стратегічних досліджень. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-11/agrarny-sector-1.pdf?utm_.
8. Шаховалова Є. О. Стратегія фінансового забезпечення відтворення основних засобів у сільському господарстві. *Наукові часописи університету Драгоманова. Серія 18 «Економіка і право»*. 2015. Вип. 30. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/18885>.
9. Agribusiness of Ukraine MY 2022/2023: infographic report. URL: <https://agribusinessinukraine.com/the-infographics-report-ukrainian-agribusiness-2023-eng/>.
10. Statistical Yearbook of Ukraine for 2022. State Statistics Service of Ukraine. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/11/year_22_e.pdf.
11. Гуцалюк О. М. Система фінансового забезпечення технологій управління діяльністю комерційного банку. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2015. Вип. 27. С. 192–198.
12. Гуцалюк О. М., Череватенко В. А. Корпоративні механізми забезпечення економічної безпеки великомасштабних економіко-виробничих систем. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 6 (192). С. 60–71.
13. Гуцалюк О. М. Вивчення організаційно-економічних форм утворення корпоративних інтеграційних об'єднань. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2020. № 16 (44). С. 34–38. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-16\(44\)-34-38](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-16(44)-34-38).
14. Гуцалюк О. М. Загрози економічній безпеці підприємств-учасників при використанні конгломератної форми організації корпоративної інтеграції. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України» (м. Кропивницький, 14 квітня 2020 р.). Кропивницький : ЦНТУ, 2020. С. 201–203.
15. Remuha Y., Hutsaliuk O., Kotlubai V., Slobodianiuk O. Integration theory and effective partnership of logistics entities. *Innovative Management of Business Integration And Education in Transnational Economic Systems*: collective monograph. Riga: ISMA, 2023. P. 222–230.

References

1. Berzhanir, I. A., Kirdan, O. P., Stanislavchuk, N. O. (2018). Finansove zabezpechennia vidtvorennia osnovnykh zasobiv pidpriemstva [Financial support for enterprise fixed assets reproduction]. *Ekonomichni horyzonty – Economic horizons*, 4 (7), pp. 48–56. DOI: [https://doi.org/10.31499/2616-5236.4\(7\).2018.161721](https://doi.org/10.31499/2616-5236.4(7).2018.161721) [in Ukrainian].
2. Byba, V. (2024). Teoretychni osnovy stratehichnoho upravlinnia silskym hospodarstvom [Theoretical foundations of strategic management of agriculture]. *Economic Analysis*, 34 (2), pp. 498–505 [in Ukrainian].
3. Hot, O. Ya., Bondarenko, S. M. (2017). Stratehiia pidpriemstva yak chynnyk yoho konkurentospromozhnosti [Enterprise strategy as a factor of its competitiveness]. *Efektivna ekonomika*, 6. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5660> [in Ukrainian].
4. Zashchipas, M. S., Biliak, T. O. (2021). Problemy vidtvorennia osnovnykh zasobiv pidpriemstva [Problems of fixed assets reproduction at the enterprise]. Retrieved from <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/157.pdf> [in Ukrainian].
5. Kulakova, S. Yu., Korduban, A. S. (2015). Teoretychni osnovy vidtvorennia osnovnykh fondiv pidpriemstva u suchasnykh umovakh [Theoretical foundations of enterprise fixed assets reproduction in modern conditions]. *Efektivna ekonomika*, 6. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4134> [in Ukrainian].
6. Ponomarenko, I. M. (2016). Sutnist vidtvorennia osnovnykh zasobiv pidpriemstva [The essence of fixed assets reproduction of the enterprise]. Retrieved from <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/163-1.pdf> [in Ukrainian].

7. Rusan, V. M. (2020). Stan ta shliakhy onovlennia osnovnykh zasobiv v ahrarynomu sektori (analitchnyi ohliad, 2020) [State and ways of fixed assets renewal in the agrarian sector (analytical review, 2020)]. *National Institute for Strategic Studies*. Retrieved from <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-11/agrarny-sector-1.pdf> [in Ukrainian].
8. Shakhvalova, Ye. O. (2015). Stratehiia finansovoho zabezpechennia vidtvorennia osnovnykh zasobiv u silskomu hospodarstvi [Strategy of financial support for fixed assets reproduction in agriculture]. *Naukovi chasopysy universytetu Drahomanova. Seriya 18: Ekonomika i pravo – Scientific journals of Dragomanov University. Series 18 "Economics and Law"*, 30. Retrieved from <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/18885> [in Ukrainian].
9. Agribusiness of Ukraine MY 2022/2023: infographic report. Retrieved from <https://agribusinessinukraine.com/the-infographics-report-ukrainian-agribusiness-2023-eng/>.
10. Statistical Yearbook of Ukraine for 2022. *State Statistics Service of Ukraine*. Retrieved from https://ukrstat.gov.ua/druk/publi-cat/kat_u/2023/zb/11/year_22_e.pdf.
11. Hutsaliuk, O. M. (2015). Systema finansovoho zabezpechennia tekhnolohii upravlinnia diialnistiu komertsiiinoho banku [System of financial support of technologies for managing the activities of a commercial bank]. *Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Scientific works of the Kirovohrad National Technical University. Economic Sciences*, 27, pp. 192–198 [in Ukrainian].
12. Hutsaliuk, O. M., Cherevatenko, V. A. (2017). Korporatyvni mekhanizmy zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky velykomasshtabnykh ekonomiko-vyrobnychych system [Corporate mechanisms for ensuring the economic security of large-scale economic and production systems]. *Aktualni problemy ekonomiky – Actual problems of the economy*, 6 (192), p. 60-71 [in Ukrainian].
13. Hutsaliuk, O. M. (2020). Vychennia orhanizatsiino-ekonomichnykh form utvorennia korporatyvnykh intehtatsiinykh obiednan [Study of organizational and economic forms of formation of corporate integration associations]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Seriya «Ekonomika» – Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". "Economy" series*, 16 (44), pp. 34-38. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-16\(44\)-34-38](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2020-16(44)-34-38) [in Ukrainian].
14. Hutsaliuk, O. M. (2020). Zahrozy ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv-uchasnykiv pry vykorystanni konhlomeratnoi formy orhanizatsii korporatyvnoi intehtatsii [Threats to the economic security of participating enterprises when using a conglomerate form of corporate integration]. *Konkurentospromozhna model innovatsiinoho rozvytku ekonomiky Ukrainy [Competitive Model of Innovative Development of the Economy of Ukraine]*: Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference. (pp. 201–203). Kropyvnytskyi, TsNTU [in Ukrainian].
15. Remuha, Y., Hutsaliuk, O., Kotlubai, V., Slobodianiuk, O. (2023). Integration theory and effective partnership of logistics entities. *Innovative Management of Business Integration And Education in Transnational Economic Systems*: collective monograph. (pp. 222-230). Riga, ISMA.

Калініченко С. М. Інтеграція стратегічного управління з механізмами відтворення основних виробничих фондів у сільському господарстві

Узгоджуючи управління та відтворення основними активами з бізнес-цілями, організації можуть максимізувати цінність своїх інвестицій в активи, підвищити конкурентоспроможність та досягти сталого зростання в сучасному динамічному бізнес-середовищі. В роботі визначено розуміючи роль різних типів основних засобів у бізнес-операціях, організації можуть визначати пріоритети інвестицій, ефективно розподіляти ресурси та підтримувати довгострокове зростання та прибутковість, узгоджуючи це з загальною темою управління основними активами та його важливістю для стратегій успіху. Зазначено залежно від обраної стратегії підприємство може зосередитися як на підтримці існуючих потужностей (просте відтворення), так і на їх оновленні чи розширенні. Ключові стратегії включають комплексне відстеження та документування активів, використання таких технологій, як Інтернет речей, для моніторингу та збору даних у режимі реального часу, інтеграцію управління основними активами з ERP-системами для централізованого управління та аналізу даних, дотримання бухгалтерських стандартів та норм для забезпечення відповідності вимогам та прозорості, проведення аналізу сукупної вартості володіння активами (TCO) для прийняття обґрунтованих рішень щодо інвестування в активи та узгодження практик управління основними активами із загальними бізнес-цілями для максимізації цінності та підтримки стратегічних цілей. Впроваджуючи ці стратегії, організації можуть підвищити операційну ефективність, зменшити ризики та досягти довгострокового успіху в управлінні своїми основними активами, що ідеально відповідає темі управління основними активами та його важливості для стратегій ефективного розвитку. Інтеграція стратегічного управління з відтворенням основних засобів вимагає постійного моніторингу та оцінки ефективності інвестицій. Необхідно аналізувати вплив оновлення техніки на продуктивність праці, собівартість продукції та загальну прибутковість підприємства.

Ключові слова: стратегія, управління, розвиток, основні засоби, ефективність, відтворення.

Kalinichenko S. Integration of Strategic Management with Mechanisms for Creation of Basic Virobery Funds in a Strong State

By aligning the management and reproduction of fixed assets with business objectives, organizations can maximize the value of their asset investments, increase competitiveness, and achieve sustainable growth in today's dynamic business environment. The paper defines that by understanding the role of different types of fixed assets in business operations, organizations can prioritize investments, allocate resources effectively, and support long-term growth and profitability, consistent with the overall theme of fixed asset management and its importance to success strategies. It is noted that depending on the chosen strategy, an enterprise can focus either on maintaining existing capacities (simple reproduction) or on their renewal or expansion. Key strategies include comprehensive asset tracking and documentation, leveraging technologies such as the Internet of Things to monitor and collect data in real time, integrating asset management with ERP systems for centralized data management and analysis, adhering to accounting standards and regulations to ensure compliance and transparency, conducting a total cost of ownership (TCO) analysis to make informed asset investment decisions, and aligning asset management practices with overall business objectives to maximize value and support strategic goals. By implementing these strategies, organizations can improve operational efficiency, reduce risk, and achieve long-term success in managing their assets, which is ideally suited to the topic of asset management and its importance to effective development strategies. Integrating strategic management with asset replacement requires ongoing monitoring and evaluation of investment effectiveness. It is necessary to analyze the impact of equipment upgrades on labor productivity, product costs, and overall profitability of the enterprise.

Keywords: strategy, management, development, asset, efficiency, replacement.

Стаття надійшла до редакції 18.04.2025
Рецензовано: 16.05.2025